

2018/0256M(NLE)

11.9.2018

PRANEŠIMO PROJEKTAS

su ne teisėkūros pasiūlymu dėl rezoliucijos dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Maroko Karalystės susitarimo pasikeičiant laiškais dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, steigiančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Maroko Karalystės asociaciją, 1 ir 4 protokolų pakeitimo sudarymo Europos Sąjungos vardu (0481/2018 – C8-0000/2018 – 2018/0256M(NLE))

Tarptautinės prekybos komitetas

Pranešėja: Patricia Lalonde

TURINYS

Psl.

NE TEISĖKŪROS PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS3

NE TEISĖKŪROS PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Maroko Karalystės susitarimo pasikeičiant laiškais dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, steigiančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Maroko Karalystės asociaciją, 1 ir 4 protokolų pakeitimo sudarymo Europos Sąjungos vardu (0481/2018 – C8-0000/2018 – 2018/0256M(NLE))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimą, kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Maroko Karalystės asociacija,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Maroko susitarimą dėl abipusių liberalizavimo priemonių, taikomų žemės ūkio ir žuvininkystės produktams, taip pat vadinamą liberalizavimo susitarimu, kuris įsigaliojo 2013 m. rugsėjo 1 d.,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 10 d. Bendrojo Teismo sprendimą (byla T-512/12),
- atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 21 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą (byla C-104/16 P),
- atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2018 m. birželio 11 d. pasiūlymus dėl Europos Sąjungos ir Maroko Karalystės susitarimo pasikeičiant laiškais dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, steigiančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Maroko Karalystės asociaciją, 1 ir 4 protokolų pakeitimo sudarymo ir pasirašymo Europos Sąjungos vardu (2018/0256 (NLE), 2018/0257 (NLE)),
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 11 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą SWD(2018)0346, kuris pateiktas kartu su pasiūlymu dėl Tarybos sprendimo,
- atsižvelgdamas į 1969 m. gegužės 23 d. Vienos konvenciją dėl tarptautinių sutarčių teisės ir į jos 34 ir 36 straipsnius,
- atsižvelgdamas į generalinio sekretoriaus pranešimą Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai dėl su Vakarų Sachara susijusios padėties (S/2018/277),
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 414 (2018 m.) dėl su Vakarų Sachara susijusios padėties (S/RES/2414 (2018)),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos V antraštinės dalies 1 skyriaus 21 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 218 straipsnio 6 dalies a punktą,
- atsižvelgdamas į savo ...¹ teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos sprendimo projekto,

¹ Priimti tekstai, P8_TA(0000)0000.

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 99 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir į Užsienio reikalų komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto bei Žuvininkystės komiteto nuomones (A8-0000/2018),
- A kadangi ES ir Maroko liberalizavimo susitarimas įsigaliojo 2013 m. rugsėjo 1 d.; kadangi judėjimas „Front Polisario“ 2012 m. lapkričio 19 d. kreipėsi į Teisingumo Teismą dėl to, kad susitarimo taikymu Vakarų Sacharos teritorijai pažeidžiama tarptautinė teisė;
- B kadangi 2015 m. gruodžio 10 d. pirmosios instancijos teismas panaikino Tarybos sprendimą sudaryti liberalizavimo susitarimą; kadangi Taryba pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo;
- C kadangi Teisingumo Teismo Bendrasis Teismas savo 2016 m. gruodžio 21 d. sprendimu nustatė, kad liberalizavimo susitarimas nesuteikia teisinio pagrindo įtraukti Vakarų Sacharą ir todėl jis negali būti taikomas šiai teritorijai;
- D kadangi sprendimo 106 dalyje nurodoma, kad Vakarų Sacharos gyventojai turi būti laikomi trečiąja susitarimo šalimi, laikantis santykinio sutarčių poveikio principo, kuri turi pritarti susitarimo įgyvendinimui teritorijoje;
- E kadangi ekonominės veiklos vykdytojai vis dar gali eksportuoti į Europos Sąjungą iš Vakarų Sacharos, bet nuo 2016 m. gruodžio 21 d. lengvatiniai tarifai netaikomi produktams, kilusiems iš šios teritorijos;
- F kadangi nėra informacijos, kuria remiantis ES muitinės galėtų nustatyti, ar iš Maroko eksportuojami produktai kilę iš Vakarų Sacharos;
- G kadangi po to, kai Teisingumo Teismas priėmė sprendimą, Taryba suteikė Komisijai įgaliojimus pakeisti liberalizavimo susitarimą, kad į jį būtų galima įtraukti Vakarų Sacharos produktus;
- H kadangi Komisija ir Europos išorės veikslių tarnyba (EIVT) konsultavosi su išrinktais pareigūnais ir visuomenės atstovais Vakarų Sacharoje;
- I kadangi, Parlamentas manė, kad būtina nuvykti, įvertinti situaciją iš pirmų lūpų ir įgyti žinių apie įvairias žmonių nuomones;
- J kadangi liberalizavimo susitarimo keitimas, kuris yra techninio pobūdžio, atliekamas platesniame politiniame ir geopolitiniame kontekste;
- K kadangi ES ir jos valstybės narės nepripažįsta Maroko suvereniteto Vakarų Sacharos teritorijos atžvilgiu; kadangi Jungtinės Tautos ir Afrikos Sąjunga pripažįsta „Front Polisario“ kaip žmonėms atstovaujantį judėjimą, tačiau to nepripažįsta nei ES, nei jos valstybės narės;
1. atkreipia dėmesį į dvi Teisingumo Teismo sprendime nustatytas sąlygas, t. y., kad susitarimo tekste būtų aiškiai nurodyta Vakarų Sachara ir gautas gyventojų pritarimas, taip pat į Tarybos nustatytą trečiąjį kriterijų, pagal kurį reikia užtikrinti naudą vietos

gyventojams;

2. visapusiškai remia ir skatina vykdomą taikos procesą, kurį globoja generalinio sekretoriaus asmeninis pasiuntinys Horst Köhler, ir pabrėžia, kad iš dalies pakeistas ES ir Maroko liberalizavimo susitarimas turi būti ratifikuojamas nedarant jokio poveikio taikos proceso rezultatams;
3. atkreipia dėmesį į įtampą, kylančią dėl skirtingų interesų teritorijoje, ir mano, kad siekiant užtikrinti platesnį visų grupių dalyvavimą plėtojant jos ekonomiką būtina pasiekti priimtina tebevykstančio konflikto sprendimą, kurio būtų paisoma; kartu yra įsitikinęs, kad vietos gyventojai, laukdami politinio sprendimo, taip pat turi teisę skatinti vystymąsi;
4. atsižvelgdamas į diskusijas su įvairiais vietos ekonominės veiklos vykdytojais ir išrinktais bei pilietinės visuomenės atstovais, kurios buvo surengtos teritorijoje arba per Europos Parlamento posėdžius, pabrėžia, kad kai kurios šalys pareiškė pritariančios susitarimui, jeigu apsaugoma jų teisė į ekonomikos vystymąsi, o kitos šalys mano, kad prieš suteikiant prekybos lengvatas turi būti rastas politinio konflikto sprendimas;
5. primena, kad Teisingumo Teismas savo sprendime nenurodė, kaip turi būti pareikštas žmonių pritarimas, ir todėl mano, kad išlieka tam tikras netikrumas dėl šio kriterijaus;
6. atkreipia dėmesį į šiuo metu pastebimą ekonominį, socialinį ir aplinkosauginį vystymąsi Dahloje ir Lajune ir į labai didelį potencialą toliau vietoje kurti tiek žemos, tiek aukštos kvalifikacijos darbo vietas;
7. mano, kad ES tarifų lengvatos padarė teigiamą poveikį žemės ūkio ir žuvininkystės produktų sektoriams ir jų eksporto lygiams neautonominėje Vakarų Sacharos teritorijoje;
8. yra įsitikinęs, kad, nepaisant taikos proceso rezultatų, vietos gyventojai gaus naudos dėl ekonominio vystymosi ir šalutinio poveikio, kurie sukuriama investicijomis į infrastruktūrą, sveikatą ir švietimą;
9. pripažįsta skiriamas investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių sektorių ir žiedinę ekonomiką, pavyzdžiui, jūros vandens gėlinimo įrenginius, ir ragina toliau dirbti šia linkme;
10. tačiau pabrėžia, jog reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų užtikrinta didesnė įtrauktis į visas vietos ekonomikos sritis;
11. pritaria jaunų Vakarų Sacharos gyventojų, kurių daugelis yra moterys, verslo iniciatyvoms ir pabrėžia, jog jiems reikia didesnių eksporto galimybių, kad būtų galima toliau investuoti į sektorius, kuriuose didelė darbo vietų paklausa;
12. pripažįsta Vakarų Sacharos strateginį potencialą, nes ji yra investicijų į kitas Afrikos žemyno dalis centras;
13. įspėja dėl neigiamo poveikio tuo atveju, jeigu visam laikui bus panaikintos tarifų lengvatos, taikomos produktams iš neautonominės Vakarų Sacharos teritorijos, ir dėl to,

kokia žinia būtų pasiūsta jaunajai kartai, atsižvelgiant į jos potencialą vystyti teritoriją; atkreipia dėmesį į riziką, kad veikla bus perkelta į Maroko regionus, kuriuose jie galėtų pasinaudoti lengvatomis;

14. yra įsitikinęs, kad ES dalyvavimas vykdant prekybą ir investuojant yra geriau nei pasitraukimas, kalbant apie dalyvavimą sprendžiant žmogaus teisių ir asmens laisvių klausimus bei jas stebint, ir prašo vykdyti intensyvų dialogą su Maroku šiais klausimais;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad ES vykdomas bendradarbiavimas šioje teritorijoje turės teigiamą svarto poveikį jos darniam vystymuisi;
16. pabrėžia, kad teisinis tikrumas yra būtinas norint pritraukti tvarias ir ilgalaikes investicijas į teritoriją, taigi svarbus siekiant užtikrinti vietos ekonomikos dinamiškumą bei įvairinimą;
17. primena, kad nuo to laiko, kai priimtas Teisingumo Teismo sprendimas, valstybės narės teisiniu požiūriu negali taikyti prekybos lengvatų produktams iš neautonominės Vakarų Sacharos teritorijos ir kad teisinis netikrumas, kuris daro poveikį ekonominės veiklos vykdytojams, turi būti pašalintas;
18. yra labai susirūpinęs dėl to, kad iš esmės neįmanoma nustatyti, kurie produktai eksportuojami iš neautonominės Vakarų Sacharos teritorijos;
19. pabrėžia, kad pagrindinis Parlamento kriterijus – tai užtikrinimas, kad bus sukurtas mechanizmas, kurį taikant būtų techniškai atsekami produktai iš Vakarų Sacharos, kad valstybių narių muitinėms būtų aiškiai nurodyta jų kilmė; ragina ES ir Maroką greitai rasti tinkamą sprendimą šiuo tikslu; tikisi, kad susitarime bus nustatytos taisomosios priemonės, kurios bus taikomos šiuo tikslu;
20. ragina Komisiją ir EIVT atidžiai stebėti susitarimo įgyvendinimą ir rezultatus ir reguliariai pranešti savo išvadas Parlamentui;
21. ragina ES ir Maroką greitai vėl palaikyti gerus prekybos santykius ir siekti pažangos derybose dėl išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės (IVLPE);
22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veikslių tarnybai.